

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-06

№ 04-18/11-1312

11 " липень 201 8 р.

Круку А.О.

Шановний Андрію Олександровичу!

На виконання доручення Першого заступника Голови Верховної Ради України Геращенко І.В. до вхід. №136916 від 26.06.18 року у Комітеті Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, в межах предметів відання, розглянуто подану Вами електронну петицію щодо встановлення покарання у вигляді смертної кари для чиновників, які вчинили корупційні злочини у бюджетній сфері.

Електронна петиція, адресована Верховній Раді України, що не набрала у відведений законом тримісячний строк необхідну кількість підписів на підтримку (*103 при необхідних 25000*), після завершення строку збору підписів розглядається як звернення громадян відповідно до частини десятої статті 23¹ Закону України "Про звернення громадян".

За результатами опрацювання в межах предметів відання, повідомляємо наступне.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

Відповідно до пунктів 1, 22 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються: права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; діяння, які є злочинами, та відповідальність за них.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Конституція України визнає людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю (частина перша статті 3), а утвердження і забезпечення прав і свобод людини - головним обов'язком держави (частина друга статті 3). До основоположних прав людини належить невід'ємне право кожної людини на життя. Це право закріплено у міжнародних договорах про права людини і статті 27 Конституції України. У частині другій цієї статті зазначається, що «ніхто не може бути свавільно позбавлений життя».

У пункті 3 мотивувальної частини Рішення від 29 грудня 1999 року № 11-рп/99 (справа про смертну кару) Конституційний Суд України зазначив, що ключовим у визнанні права людини на життя за Конституцією України є положення, згідно з яким це право є невід'ємним (частина перша статті 27), невідчужуваним та непорушним (стаття 21). Право на життя належить людині від народження і захищається державою.

Конституція України проголошує, що конституційні права і свободи, зокрема право людини на життя, гарантуються і не можуть бути скасовані (частина друга статті 22), що забороняється внесення будь-яких змін до Конституції України, якщо вони передбачають скасування прав і свобод людини і громадянина (частина перша статті 157). Не допускається також звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод, в тому числі невід'ємного права людини на життя, в разі прийняття нових або внесення змін до чинних законів (частина третя статті 22).

Отже, за своїм змістом положення частини другої статті 22 Конституції України передбачають, з одного боку, обов'язок держави гарантувати конституційні права і свободи, насамперед право людини на життя, а з другого -

утримуватись від прийняття будь-яких актів, які призводили б до скасування конституційних прав і свобод, а отже - і права людини на життя. Виходячи з положень частини другої статті 8 Конституції України, норма частини другої статті 22 Конституції України має враховуватись при прийнятті законів та інших нормативно-правових актів, спрямованих на регулювання відповідних суспільних відносин. Позбавлення людини життя державою внаслідок застосування смертної кари як виду покарання, навіть у межах положень, визначених законом, є скасуванням невід'ємного права людини на життя, що не відповідає Конституції України.

Крім того, слід зауважити, що відповідно до частини першої статті 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Законом України від 22 лютого 2000 року № 1484-III ратифіковано Протокол № 6 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яким передбачено повне скасування смертної кари у мирний час. Таким чином, запровадження смертної кари без денонсації Протоколу № 6 означатиме порушення Україною взятих на себе міжнародно-правових зобов'язань.

Принагідно дякуємо Вам за Вашу небайдужу громадянську позицію та повідомляємо, що зміст Вашого звернення доведено до відома народних депутатів України – членів Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, які, як суб'єкти права законодавчої ініціативи, прийматимуть рішення про подальше використання такої інформації в своїй діяльності.

З повагою

Голова Комітету

І Заст

А. Кожем'якін

М. Пале мардук